

Brusel 18. ledna 2019
REV1 – nahrazuje oznámení zúčastněným
stranám ze dne 21. listopadu 2017

OZNÁMENÍ ZÚČASTNĚNÝM STRANÁM

VYSTOUPENÍ SPOJENÉHO KRÁLOVSTVÍ Z EU A PRÁVNÍ PŘEDPISY EU V OBLASTI CIVILNÍHO SOUDNICTVÍ A MEZINÁRODNÍHO PRÁVA SOUKROMÉHO

Dne 29. března 2017 oznámilo Spojené království svůj záměr vystoupit z Unie podle článku 50 Smlouvy o Evropské unii. To znamená, že od 30. března 2019, 00:00 hodin (SEČ) (dále jen „datum vystoupení“)¹ bude Spojené království „třetí zemí“.²

Příprava na vystoupení z EU není pouze záležitostí orgánů EU a vnitrostátních orgánů, ale i soukromých subjektů.

Vzhledem k nejistotě ohledně ratifikace dohody o vystoupení je třeba všechny zúčastněné strany upozornit na právní důsledky, jež je nutné brát v úvahu, až se Spojené království stane třetí zemí.

S výhradou přechodného období stanoveného v návrhu dohody o vystoupení³ se na Spojené království od data vystoupení přestanou vztahovat právní předpisy EU v oblasti civilního soudnictví a mezinárodního práva soukromého. To má zejména tyto důsledky:⁴

1. MEZINÁRODNÍ SOUDNÍ PŘÍSLUŠNOST

Právní předpisy EU v oblasti mezinárodního práva soukromého stanoví harmonizovaná pravidla mezinárodní soudní příslušnosti v občanských

¹ V souladu s čl. 50 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii může Evropská rada po dohodě se Spojeným královstvím jednomyslně rozhodnout, že Smlouvy přestávají být použitelné k pozdějšímu datu.

² Třetí zemí se rozumí země, která není členem EU.

³ Viz část čtvrtá návrhu *Dohody o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii*, jak byl dohodnut na úrovni vyjednávačů dne 14. listopadu 2018 (https://ec.europa.eu/commission/publications/draft-agreement-withdrawal-uk-eu-agreed-negotiators-level-14-november-2018-including-text-article-132_en).

⁴ Je třeba připomenout, že na Spojené království se nevztahuje celé *acquis* v oblasti justiční spolupráce v občanských a obchodních věcech.

a obchodních věcech, včetně insolvence a rodinného práva⁵. Obecně řečeno platí tato harmonizovaná pravidla pouze tehdy, pokud má žalovaný bydliště nebo místo pobytu v členském státě EU.

1.1. Soudní řízení probíhající k datu vystoupení

V případě řízení, jež zahrnuje účast žalovaného s bydlištěm ve Spojeném království a které k datu vystoupení stále probíhá u soudu členského státu EU-27⁶, se nadále použijí pravidla EU o mezinárodní soudní příslušnosti.

1.2. Soudní řízení zahájené počínaje datem vystoupení

V případě řízení, jež zahrnuje účast žalovaného s bydlištěm ve Spojeném království a které bylo zahájeno v členském státu EU-27 počínaje datem vystoupení, se pravidla mezinárodní soudní příslušnosti v oblasti občanského a obchodního práva, jakož i rodinného práva stanovená v nástrojích EU již neuplatní, ledaže nástroje EU stanoví pravidla pro určení soudní příslušnosti ve vztahu ke třetím zemím.⁷

Mezinárodní soudní příslušnost se tak bude řídit vnitrostátními právními předpisy členského státu, v němž byla věc předložena soudu.

V některých případech platí mezinárodní úmluvy, jako např. úmluvy vypracované Haagskou konferencí o mezinárodním právu soukromém⁸, pokud smluvními stranami jsou jak EU (nebo členské státy EU), tak i Spojené království.

2. UZNÁVÁNÍ A VÝKON

Právní předpisy EU v oblasti mezinárodního práva soukromého stanoví pravidla pro snazší uznávání a výkon soudních rozhodnutí vydaných členským státem.

2.1. Rozsudky prohlášené za vykonatelné

V případě, že příslušný nástroj vyžaduje prohlášení vykonatelnosti, pokud byl rozsudek soudu Spojeného království prohlášen vykonatelným v zemích EU-27 před datem vystoupení, ale nebyl ještě před tímto datem vykonán, lze tento rozsudek v zemích EU-27 vykonat a skutečnost, že byl tento rozsudek původně vynesena soudy Spojeného království, je irelevantní.

⁵ Toto oznámení se konkrétně nezabývá otázkami ochrany spotřebitele. Co se týče těchto aspektů, viz „Oznámení zúčastněným stranám – Vystoupení Spojeného království z EU a právní předpisy EU v oblasti ochrany spotřebitelů a práv cestujících“, které bylo zveřejněno dne 27. února 2018.

⁶ Přestože Smlouvy EU stanoví zvláštní ujednání ohledně (ne)účasti Irska a Dánska v této části *acquis* EU, pro zjednodušení se používá pojem „EU-27“.

⁷ Je tomu tak například v případě soudních sporů týkajících se spotřebitelů (viz poznámka pod čarou 5).

⁸ Tyto úmluvy jsou obvykle provedeny ve vnitrostátním právu každého státu, který je stranou úmluvy.

2.2. Soudní řízení probíhající k datu vystoupení

Pokud rozsudek soudu Spojeného království nebyl prohlášen vykonatelným před datem vystoupení, pravidla EU pro uznávání a výkon těchto rozsudků Spojeného království se nepoužijí na rozsudek soudu Spojeného království, který nebyl vykonán před datem vystoupení, a to ani v případě, že:

- rozsudek byl vynesena před datem vystoupení nebo
- že vykonávací řízení bylo zahájeno před datem vystoupení.

2.3. Soudní řízení zahájené počínaje datem vystoupení

Pokud jde o řízení za účelem výkonu rozsudku soudu Spojeného království, které bylo zahájeno v zemích EU-27 počínaje datem vystoupení, pravidla EU se již nepoužijí.

Uznávání a výkon se budou řídit vnitrostátními právními předpisy členského státu, v němž se o uznání nebo výkon žádá.

V některých případech platí mezinárodní úmluvy, jako např. úmluvy vypracované Haagskou konferencí o mezinárodním právu soukromém⁹, pokud smluvními stranami jsou jak EU (nebo členské státy EU), tak i Spojené království.

Všem zúčastněným stranám se doporučuje, aby tyto skutečnosti zohlednily při posuzování volby mezinárodní soudní příslušnosti ve smlouvách.

3. ZVLÁŠTNÍ POSTUPY EU

Právní předpisy EU o justiční spolupráci v občanských věcech stanoví několik zvláštních postupů, jako je řízení o evropském platebním rozkazu¹⁰ nebo evropské řízení o drobných nárocích¹¹.

Na tato zvláštní soudní řízení se rovněž uplatní zásady týkající se soudní příslušnosti a uznávání a výkonu uvedené v oddílech 1 a 2 tohoto oznámení.

4. ŘÍZENÍ V OBLASTI JUSTIČNÍ SPOLUPRÁCE MEZI ČLENSKÝMI STÁTY

Právní předpisy EU o justiční spolupráci v občanských věcech usnadňují justiční spolupráci (např. ve vztahu k doručování písemností¹², provádění důkazů¹³ nebo

⁹ Tyto úmluvy jsou obvykle provedeny ve vnitrostátním právu každého státu, který je stranou úmluvy.

¹⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 ze dne 12. prosince 2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu (Úř. věst. L 399, 30.12.2006, s. 1).

¹¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 ze dne 11. července 2007, kterým se zavádí evropské řízení o drobných nárocích (Úř. věst. L 199, 31.7.2007, s. 1).

v rámci Evropské soudní sítě pro občanské a obchodní věci¹⁴). Od data vystoupení členské státy EU-27 nebudou:

- dále pokračovat v probíhajících řízeních v oblasti justiční spolupráce zahrnujících Spojené království ani
- zahajovat nová řízení v oblasti justiční spolupráce zahrnující Spojené království

na základě právních předpisů EU.

Tato řízení mohou pokračovat podle vnitrostátních právních předpisů o justiční spolupráci se třetími zeměmi. V některých případech platí mezinárodní úmluvy, jako např. úmluvy vypracované Haagskou konferencí o mezinárodním právu soukromém¹⁵, pokud smluvními stranami jsou jak EU (nebo členské státy EU), tak i Spojené království.¹⁶

Všem vnitrostátním ústředním orgánům se doporučuje, aby posoudily, zda hrozí, že řízení v oblasti justiční spolupráce budou k datu vystoupení stále probíhat, a zda bude možné v tomto řízení pokračovat podle vnitrostátního práva nebo příslušné mezinárodní úmluvy. Pokud lze v řízení pokračovat podle vnitrostátního práva nebo příslušné mezinárodní úmluvy, měl by ústřední orgán zvážit předložení dodatečné žádosti podle příslušného vnitrostátního práva / mezinárodní úmluvy pro případ, že Spojené království z Unie vystoupí bez dohody o vystoupení.

5. DALŠÍ OTÁZKY

- Nařízení (EU) 2016/1191¹⁷ ruší pro některé veřejné listiny (například rodný list) požadavek apostily a zjednodušuje další formality, čímž usnadňuje pohyb některých veřejných listin. Použití nařízení (EU) 2016/1191 nezávisí na datu vydání veřejné listiny, ale na datu, kdy je předložena orgánům jiného členského státu. Nařízení (EU) 2016/1191 se proto již nebude vztahovat na veřejnou listinu

¹² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 ze dne 13. listopadu 2007 o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech („doručování písemností“) (Úř. věst. L 324, 10.12.2007, s. 79).

¹³ Nařízení Rady (ES) č. 1206/2001 ze dne 28. května 2001 o spolupráci soudů členských států při dokazování v občanských nebo obchodních věcech (Úř. věst. L 174, 27.6.2001, s. 1).

¹⁴ Viz článek 8 rozhodnutí Rady 2001/470/ES ze dne 28. května 2001 o vytvoření Evropské soudní sítě pro občanské a obchodní věci (Úř. věst. L 174, 27.6.2001, s. 25).

¹⁵ Tyto úmluvy jsou obvykle provedeny ve vnitrostátním právu každého státu, který je stranou úmluvy.

¹⁶ Například v případě mezinárodních únosů dětí může žádost dožadujícího ústředního orgánu posoudit dožádaný ústřední orgán podle Haagské úmluvy o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí z roku 1980.

¹⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1191 ze dne 6. července 2016 o podpoře volného pohybu občanů zjednodušením požadavků na předkládání některých veřejných listin v Evropské unii (Úř. věst. L 200, 26.7.2016, s. 1).

vydanou orgány Spojeného království, která bude předložena orgánům členského státu EU-27 počínaje datem vystoupení, bez ohledu na datum vydání a dobu platnosti veřejné listiny vydané orgány Spojeného království.

- Komise poskytuje řadu informačních nástrojů o vnitrostátních soudních systémech na evropském portálu e-Justice.¹⁸ Od data vystoupení již portál e-Justice nebude poskytovat informace o Spojeném království, včetně dynamických formulářů a informativních přehledů pro Spojené království.

Informace týkající se oblasti civilního soudnictví naleznete na evropském portálu e-Justice <https://beta.e-justice.europa.eu/?action=home&plang=cs> a na internetových stránkách Komise věnovaných otázkám civilního soudnictví http://ec.europa.eu/justice/civil/index_en.htm. Obsah těchto stránek bude v případě potřeby dále aktualizován.

Evropská komise
Generální ředitelství pro spravedlnost a spotřebitele

¹⁸ <https://e-justice.europa.eu/home.do?action=home&plang=cs&init=true>